

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2021-2-059 (Özelleştirme)
Karar Sayısı : 21-54/759-378
Karar Tarihi : 04.11.2021

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Şükran KODALAK, Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK

B. RAPORTÖRLER: Çağlar Deniz ATA, Ahmet YALÇIN, Hasan Yıldırım KARAYEL

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
Ziya Gökalp Cad. No:80 06600 Kurtuluş/Ankara

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Akköprü Hidroelektrik Santrali ile bu santral tarafından kullanılan taşınmazların "İşletme Hakkının Verilmesi" yöntemi ile özelleştirilmesi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 23.03.2021 tarih ve 16232 sayı ile giren ve Hazine ve Maliye Bakanlığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) tarafından gönderilen yazı ile Elektrik Üretim Anonim Şirketi (EÜAŞ) ve/veya müessese, bağlı ortaklık, iştirak, işletme, işletme birimleri ve bunlara ait varlıkların birlikte veya ayrı ayrı özelleştirmesi çalışmalarının, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde ÖİB tarafından yürütüldüğü belirtilmiş, bu kapsamda, Derbent, Çamlıca 1, Akköprü, Topçam, Seyhan 1, Seyhan 2 ve Yüreğir hidroelektrik santrallerinin (HES) özelleştirilmesine ilişkin olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2013/2 sayılı Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumu'na Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ (2013/2 sayılı Tebliğ) hükümleri uyarınca ön bildirimde bulunulmuştur. Ön bildirimle ilişkin olarak 2013/2 sayılı Tebliğ çerçevesinde hazırlanan Mesleki Daire Görüşü 14.04.2021 tarih ve 24373 sayılı yazı ile ÖİB'ye gönderilmiştir. Takiben ÖİB tarafından Mesleki Daire Görüşüne cevap yazısı Kurum kayıtlarına intikal ettirilmiştir ve söz konusu özelleştirme işlemine ilişkin Rekabet Kurulunun (Kurul) görüşü 14.07.2021 tarih ve 21-35/512-M sayılı Kurul kararı ile oluşturulmuştur.
- (3) Söz konusu ön bildirim takiben ÖİB'nin Kurum kayıtlarına 29.09.2021 tarih ve 21587 sayı ile intikal eden yazısında; Özelleştirme Yüksek Kurulunun (ÖYK) 24.05.2017 tarihli ve 2017/27 sayılı kararı ile özelleştirme kapsam ve programına alınan Akköprü HES ile bu santral tarafından kullanılan taşınmazların "İşletme Hakkının Verilmesi" yöntemi ile özelleştirilmesine ilişkin nihai pazarlık görüşmelerinin 23.09.2021 tarihinde yapıldığı belirtilmiş ve belirlenen teklif sahiplerine ilişkin 2013/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi uyarınca bildirim yapılmıştır.
- (4) Söz konusu bildirim üzerine düzenlenen 02.11.2021 tarih ve 2021-2-059/ÖN sayılı Özelleştirme Nihai Bildirim Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(5) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda,

- Anılan teklif sahiplerinin her biri açısından gerçekleştirilecek devralma işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğu ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2013/2 sayılı Tebliğ uyarınca Kurulun iznine tabi olduğu,
- Bununla birlikte bildirim kapsamındaki herhangi bir teklif sahibi tarafından yapılacak devralma işleminin; 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere, ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem niteliği taşımadığı ve işleme her üç teklif sahibi açısından izin verilmesinde sakınca bulunmadığı

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Pazar

- (6) Dosya özelinde ÖİB tarafından özelleştirmeye konu edilen birim Akköprü HES'tir. HES'ler yoluyla yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanmak suretiyle elektrik enerjisi üretilmekte ve HES'leri işletmekte olan teşebbüsler tarafından üretilen elektrik enerjisinin toptan veya perakende satışı gerçekleştirilmektedir.
- (7) Günümüzde elektrik; kömür, doğal gaz, su, güneş, rüzgar vb. kaynaklardan elde edilebilmektedir ve adı geçen her bir kaynak çerçevesinde elektrik üretimi gerçekleştirmek için maliyeti, kurulum zamanı, çalışma prensibi ve teknolojisi farklılaşan santral tipleri bulunmaktadır. Santral tipleri arasında anılan farklılıklar bulunmakla birlikte, gerçekleşen üretim sonucunda ortaya çıkan ürün olan "elektrik" homojen olmaktadır.¹
- (8) Dolayısıyla söz konusu özelleştirme işlemi bakımından ilgili ürün pazarları; "elektrik enerjisi üretimi", "elektrik enerjisi toptan satışı ve "elektrik enerjisi perakende satışı" olarak tespit edilmiştir.
- (9) Öte yandan, geçmiş Kurul kararları, son yıllarda iletim hatlarında yapılan iyileştirmeler ile iletim kısıtlarının ortaya çıkma ihtimalinin azalması ve özelleştirmeye konu HES'in ülke çapında faaliyet göstermesi dikkate alınarak, ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

G.2. Bildirim Konusu İşlem

G.2.1. Devredilen: Akköprü HES

- (10) Akköprü HES, Muğla ilinde yer alan Dalaman Çayı üzerine inşa edilmiş, rezervuar depolama tipi santraldir. Akköprü HES'in iki ünitesi de 57,5 MW gücünde olup santralin toplam kurulu gücü 115 MW'dır. Söz konusu HES, 2016-2020 yılları arasında yıllık ortalama (.....) GWh'lık üretim gerçekleştirmektedir. Söz konusu santral 2022 yılına kadar yenilenebilir enerji destekleme mekanizmasından (YEKDEM) faydalanmaktadır.

¹ Kurulun 18.01.2018 tarih ve 18-03/22-11 sayılı kararı, s. 4.

Tablo 1- Devre Konu Akköprü HES'in 2020 Yılı Pazar Payları

Devre Konu HES	Kurulu Güç (MW)	2020 Yılı Kurulu Güç Pazar Payı ²	Yıllık Ortalama Üretim (2016-2020) (GWh)	2020 Yılı Elektrik Üretim/Satış Pazar Payı ³
Akköprü HES	115	%0,06	(.....)	(.....)
Kaynak: Ön Bildirim Yazısı				

G.2.2. Teklif Sahipleri

G.2.2.1. Aydem Yenilenebilir Enerji A.Ş. (AYDEM)

- (11) AYDEM, güncel ana sözleşmesinin "Amaç ve Faaliyet Konuları" başlıklı 3. maddesi uyarınca AYDEM ve bağlı ortaklıkları Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan (EPDK) lisans alarak elektrik enerjisi üretme ve üretilen elektrik enerjisini satma amacıyla faaliyet göstermektedir. AYDEM ve bağlı ortaklıkları bu faaliyetleri yürütmek için enerji santralleri kurmuş ve bu santralleri işletmekte olup ülkenin dört farklı bölgesinde bulunan yirmi adet HES, üç adet RES⁴, bir adet JES⁵ ve bir adet LFG⁶ santrali olmak üzere tamamı yenilenebilir enerji santrallerinden oluşan 25 adet yenilenebilir enerji santrali işletmektedir. Bu santraller Karadeniz, Marmara, Akdeniz ve Ege bölgelerinde bulunmaktadır.
- (12) Aydem Holding A.Ş. (AYDEM HOLDİNG), AYDEM'i kontrolünde bulundurmaktadır. Bu kapsamda AYDEM HOLDİNG, AYDEM ve AYDEM HOLDİNG'in diğer bağlı ortaklıklarından oluşan Aydem Grubu devralan olarak işlem tarafı konumundadır.
- (13) Aydem Grubu, enerji sektöründe üretim, dağıtım ve tedarik alanlarında faaliyet göstermektedir. 31.12.2020 tarihi itibarıyla Aydem Grubu 1.965 MW kurulu güce, yaklaşık (.....) milyon tüketiciye ve kendi elektrik dağıtım sistemine bağlı durumda (.....) milyon kullanıcıya sahiptir. 2020 yılında (.....) GWh elektrik satışı ve (.....) GW'lık elektriğin dağıtımını gerçekleştirmiştir.
- (14) Aydem Grubu, AYDEM bünyesinde gerçekleştirilen yenilenebilir enerji üretimine ilave olarak Yatağan Termik Enerji A.Ş. bünyesindeki 630 MW kurulu güce sahip Yatağan Termik Santrali ve Çates Elektrik Üretim A.Ş. bünyesindeki 314,68 MW kurulu güce sahip Çatalağzı Termik Santrali aracılığıyla elektrik enerjisi üretimi gerçekleştirmektedir.
- (15) Aydem Grubu bünyesinde bulunan ADM Elektrik Dağıtım A.Ş. Aydın, Denizli ve Muğla illerinde elektrik dağıtım hizmetlerini sunmakta olup yine Aydem Grubu bünyesinde bulunan Aydem Elektrik Perakende Satış A.Ş. ise söz konusu illerde görevli tedarik şirketi (GTŞ) konumundadır. Aydem Grubu bünyesinde bulunan GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş. İzmir ve Manisa illerinde elektrik dağıtım hizmetlerini sunmakta olup yine Aydem Grubu bünyesinde bulunan Gediz Elektrik Perakende Satış A.Ş. ise söz konusu illerde GTŞ konumundadır. Aydem Elektrik Perakende Satış A.Ş., aynı zamanda serbest tüketicilere elektriğin perakende satışını gerçekleştirmektedir.

² TEİAŞ tarafından aylık olarak yayımlanan "Kurulu Güç Raporu" uyarınca Eylül 2021 itibarıyla elektrik piyasasında toplam kurulu güç, 98.788,5 MW'dir (<https://www.teias.gov.tr/tr-TR/kurulu-guc-raporlari>).

³ EPDK tarafından yıllık olarak yayımlanan "Elektrik Piyasası Gelişim Raporu"na göre 2020 yılında Türkiye'deki toplam elektrik üretimi 305.330,20 GWh'tır (<https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-24-3/elektrikyillik-sektor-raporu>).

⁴ Rüzgar Enerji Santrali.

⁵ Jeotermal Enerji Santrali.

⁶ Çöp Gazı Santrali.

- (16) AYDEM'in hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 2- AYDEM'in Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Pay Oranı (%)
Aydem Enerji Yatırımları A.Ş.	(.....)
Kocaer Demir San. Tic. Ltd. Şti.	(.....)
Mopak Kağıt Karton San. Tic. A.Ş.	(.....)
Polat Turizm İnşaat Taahhüt Petrol Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	(.....)
Aciselsan Acipayam Selüloz San. Tic. A.Ş.	(.....)
Halka Açık	(.....)
Toplam	100,00

- (17) Aydem Enerji Yatırımları A.Ş.'nin hisselerinin tamamı AYDEM HOLDİNG'e aittir. AYDEM HOLDİNG'in hissedarlık yapısı ise aşağıdaki şekildedir:

Tablo 3- AYDEM HOLDİNG'in Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Pay Oranı (%)
Ceyhan SALDANLI	(.....)
Ali YAĞLI	(.....)
Mehmet Akif GÜL	(.....)
Toplam	100,00
Kaynak: Bildirim Formu	

- (18) AYDEM HOLDİNG'in çoğunluk hisselerini elinde bulunduran Ceyhan SALDANLI, Aydem Grubu'nun kontrol sahibi konumundadır. Aydem Grubu bünyesinde bulunan şirketlerin 2020 yılı ciro bilgileri aşağıdaki yer almaktadır:

Tablo 4- Aydem Grubu Tarafından Kontrol Edilmekte Olan Şirketlerin Ciroları (2020)

Şirket	Ciro (TL)
ADM Elektrik Dağıtım A.Ş.	(.....)
GDZ Elektrik Dağıtım A.Ş.	(.....)
Aydem Elektrik Perakende Satış A.Ş.	(.....)
Gediz Elektrik Perakende Satış A.Ş.	(.....)
AYDEM	(.....)
Yatağan Termik Enerji A.Ş.	(.....)
Çates Elektrik Üretim A.Ş.	(.....)
Toplam	(.....)
Kaynak: Bildirim Formu	

G.2.2.2. Cemar Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti. (CEMAR)

- (19) CEMAR, 2011 yılında kurulmuş ve faaliyet alanı madencilik, enerji üretimi, inşaat olan bir şirkettir. CEMAR hisselerinin tamamı Mehmet ÇINAR'a ait olup şirket Mehmet ÇINAR tarafından kontrol edilmektedir. Mehmet ÇINAR kontrolünde bulunan diğer şirketler aracılığıyla madencilik, elektrik-elektronik donanımlı pano, makine-küçük ev aletlerinin üretimi ve ticareti, konut inşaatı, gayrimenkul kiralama ve otelcilik alanlarında faaliyet göstermektedir.
- (20) CEMAR'ın ve Mehmet ÇINAR'ın kontrolünde bulunan diğer şirketlerin hâlihazırda bir enerji santrali bulunmamakta olup ayrıca bu teşebbüslerin elektriğin perakende veya toptan satışı alanında da aktif bir faaliyeti yoktur.
- (21) Mehmet ÇINAR'ın kontrolünde bulunan şirketlerin 2020 yılı ciro bilgilerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 5- Mehmet ÇINAR Tarafından Kontrol Edilmekte Olan Şirketlerin Ciroları (2020)

Şirket	Ciro (TL)
CEMAR	(.....)
Çınar Grubu Enerji Yatırım San. ve Tic. Ltd. Şti.	(.....)
Mehmet ÇINAR	(.....)
YEDAŞ Yenilenebilir Enerji Yatırımları A.Ş.	(.....)
Naz Konaklama Turizm Otelcilik A.Ş.	(.....)
Toplam	(.....)

Kaynak: Cevabi Yazı

G.2.2.3. Entek Elektrik Üretimi A.Ş. (ENTEK)

- (22) ENTEK, Koç Holding A.Ş. tarafından kontrol edilmekte olan bir Koç Topluluğu şirketi olup müşterilerine elektrik enerjisi ve buhar tedarik etmek amacıyla 1995 yılında kurulmuştur. ENTEK'in %(.....)'şer payı Koç Holding A.Ş.'ye ve Aygaz A.Ş.'ye ait olup kalan hisseler küçük pay sahiplerine aittir. ENTEK; Türkiye'de toplam 437 MW kurulu güce sahip olup, bir adet doğal gaz santrali, bir adet RES ve sekiz adet HES işletmektedir. Koç Holding A.Ş. 1926 yılında kurulmuş olup, ana faaliyet alanları otomotiv, enerji, dayanıklı tüketim malları, finans ve savunma sanayi sektörüdür.
- (23) ENTEK'in hissedarlık yapısına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 6- ENTEK'in Hissedarlık Yapısı

Hissedar	Pay Oranı (%)
Aygaz A.Ş.	(.....)
Koç Holding A.Ş.	(.....)
Baymer Turizm ve Yatırım A.Ş.	(.....)
İlka Plastik Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	(.....)
Kıraça Holding A.Ş.	(.....)
Lifli Rulo Rulo ve Levha Sanayi A.Ş.	(.....)
Öz-Ka Lastik ve Kauçuk Sanayi A.Ş.	(.....)
Tekfen Endüstri ve Ticaret A.Ş.	(.....)
Trakya Sanayi A.Ş.	(.....)
Mefro Wheels Turkey Jant A.Ş.	(.....)
Toplam	100,00

Kaynak: Bildirim Formu

- (24) ENTEK, Koç Topluluğu tarafından kontrol edilmektedir. Koç Topluluğu'nun 2020 yılı konsolide cirosu finans sektörü hasılatı hariç olmak üzere (.....) TL olup ENTEK'in 2020 yılı konsolide cirosu ise (.....)'dir.

G.3. Değerlendirme

- (25) 2013/2 sayılı Tebliğ'in "Kapsam" başlıklı 2. maddesine göre bir teşebbüsün ortaklık paylarının ya da diğer hak ve araçların tümünün veya bir kısmının teşebbüsün üzerindeki kontrolü değiştirecek ya da karar organlarını etkileyecek şekilde yahut mal veya hizmet üretimine yönelik birimlerin özelleştirme yolu ile her türlü devri bu Tebliğ hükümlerine tabidir.
- (26) ÖİB tarafından ön bildirim yapılan EÜAŞ'a ait Akköprü HES'in devredilmesi işleminin 2013/2 sayılı Tebliğ'in 2. maddesi kapsamında yer aldığı değerlendirilmektedir.
- (27) 2013/2 sayılı Tebliğ'in 3. maddesine göre; Tebliğ kapsamındaki özelleştirme yolu ile devralma işlemlerinde; özelleştirilecek teşebbüs ya da mal veya hizmet üretimine yönelik birimin cirosunun 30 milyon Türk Lirasını aşması halinde, ihale şartlarının kamuoyuna duyurulmasından önce, Kuruma ön bildirimde bulunulması ve Kurulun görüşünün alınması gerekmektedir. Özelleştirmeye konu olan Akköprü HES'in 2020 yılı cirosunun (.....) TL olduğu dikkate alındığında, mezkur Tebliğ'de belirlenen ciro

eşiklerinin aşılması sebebiyle işlemin Kuruma ön bildirimde bulunulması gereken işlemler kategorisinde yer aldığı görülmektedir. Bu kapsamda ÖİB, Kuruma ön bildirimde bulunmuştur.

- (28) ÖİB tarafından Kuruma intikal ettirilen ön bildirimle ilişkin olarak hazırlanan 2021-2-17/BN sayılı Bilgi Notu, 14.07.2021 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 21-35/512-M sayı ile karara bağlanmıştır. Alınan kararda oluşan Kurul görüşünde;
- Bildirim konusu işlemin 2013/2 sayılı Tebliğ kapsamında bir özelleştirme işlemi olduğu,
 - Aynı Tebliğ'in 3. maddesinde öngörülen eşiğin aşılması sebebiyle Derbent, Çamlıca-1, Akköprü, Topçam ve Seyhan-1 HES'leri bakımından işlemin ön bildirimde tabi olduğu,
 - İşlemler ile ilgili olarak bu aşamada herhangi bir koşul ve/veya yükümlülük getirilmesinin gerekmediği,
 - Alıcı adayları belli olduktan sonra 2013/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi uyarınca yapılacak değerlendirmede, 4054 sayılı Kanun'un 4, 5 ve 7. maddelerine aykırılık belirlenmesi halinde, devir işlemine ilişkin olarak Kurul tarafından koşul ve yükümlülükler getirilebileceği veya devir işleminin yeniden değerlendirileceği hususunun İhale Şartnamesi'ne konulmasının yerinde olacağı

hususları yer almaktadır.

- (29) 2013/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde ise, Kuruma ön bildirimde bulunulması zorunlu olan özelleştirme yolu ile gerçekleştirilen devralma işlemlerinin, hukuk geçerlilik kazanabilmesi için Kuruldan izin alınmasının zorunlu olduğu belirtilmektedir. Bu kapsamda Akköprü HES'in özelleştirilmesi işleminin Kurulun iznine tabi olduğu görülmektedir.
- (30) Bu kapsamda öncelikle özelleştirme işlemine konu teklif sahiplerinin hâlihazırda elektrik üretim ve elektrik satışı pazarında sahip oldukları pazar payları ile bildirim konusu işlemin gerçekleşmesi halinde söz konusu pazarda sahip olacakları pazar paylarına aşağıda yer verilmiştir:

Tablo 7- Teklif Sahiplerinin ve Devre Konu Santralin Elektrik Üretimi ve Satışı Pazarında Kurulu Güç Bazında 2020 Yılı Pazar Payları

TEŞEBBÜS	2020 Yılı Kurulu Gücü (MW)	2020 Yılı Kurulu Güç Pazar Payı ⁷ (%)	2020 Yılı Kurulu Güç Akköprü HES Pazar Payı (%)	Akköprü HES'in Devralınması Halinde Kurulu Güç Pazar Payı (%)
Aydem Grubu	1.964,8	1,99	0,06	2,05
Mehmet ÇINAR	0	0,00	0,06	0,06
ENTEK	437	0,44	0,06	0,50

Kaynak: Ön Bildirim ve Bildirim Formları

⁷ TEİAŞ tarafından aylık olarak yayımlanan "Kurulu Güç Raporu" uyarınca Eylül 2021 itibarıyla elektrik piyasasında toplam kurulu güç, 98.788,5 MW'dir (<https://www.teias.gov.tr/tr-TR/kurulu-guc-raporlari>).

Tablo 8- Teklif Sahiplerinin ve Devre Konu Santralin Elektrik Üretimi ve Satışı Pazarında Elektrik Üretimi/Satışı Bazında 2018, 2019 ve 2020 Yılı Pazar Payları⁸ (%)

TEŞEBBÜS	2018 Yılı Elektrik Üretimi/Satışı Pazar Payı	2019 Yılı Elektrik Üretimi/Satışı Pazar Payı	2020 Yılı Elektrik Üretimi/Satışı Pazar Payı	2020 Yılı Elektrik Üretimi/Satışı Akköprü HES Pazar Payı	Akköprü HES'in Devralınması Halinde Kurulu Güç Pazar Payı (2020)
Aydem Grubu	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
Mehmet ÇINAR	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ENTEK	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Ön Bildirim Yazısı ve Bildirim Formları

Tablo 9- Türkiye Elektrik Üretim Pazarında Lisanslı⁹ Elektrik Üretimi Gerçekleştiren En Büyük Beş Şirkete Ait Pazar Payları¹⁰ (%)

TEŞEBBÜS	2020 Yılı Kurulu Güç Pazar Payı	TEŞEBBÜS	2020 Yılı Elektrik Üretim Pazar Payı
Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	3,96	Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	6,36
Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.	3,08	Enerjisa Enerji Üretim A.Ş.	5,61
Gebze Elektrik Üretim Ltd. Şti.	1,76	Cenal Elektrik Üretimi A.Ş.	3,51
İzmir Elektrik Üretim Ltd. Şti.	1,68	İskenderun Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş.	3,09
Afşin Elbistan Elektrik Üretim ve Ticaret A.Ş.	1,49	Atlas Enerji Üretim Sanayi A.Ş.	2,95

Kaynak: EPDK^{11, 12}

- (31) Yukarıda yer verilen Tablo 1, Tablo 7 ve Tablo 8 incelendiğinde, özelleştirmeye konu Akköprü HES'in AYDEM, CEMAR veya ENTEK'e devri halinde söz konusu işlemin elektrik üretim ve satış pazarında kayda değer bir yoğunlaşma artışına sebep vermeyeceği görülmektedir. Nitekim Akköprü HES'in AYDEM tarafından devralınması halinde Aydem Grubunun elektrik kurulu gücü bakımından toplam pazar payı %2,05, elektrik üretim/satış bazında toplam pazar payları ise %(.....) olacaktır. Öte yandan, Akköprü HES'in ENTEK tarafından devralınması halinde, Koç Topluluğu tarafından kontrol edilen teşebbüslerin elektrik kurulu gücü bakımından sahip olacağı toplam pazar payı %0,50, elektrik üretim/satış bazında toplam pazar payı ise %(.....)'tir.
- (32) CEMAR'ın kontrol sahibi hissedarı Mustafa ÇINAR tarafından kontrol edilen teşebbüslerin elektrik üretim ve satış alanında herhangi bir faaliyet bulunmadığı için

⁸ EPDK tarafından yıllık olarak yayımlanan "Elektrik Piyasası Gelişim Raporu" uyarınca 2018, 2019 ve 2020 yılında Türkiye'deki toplam elektrik üretimi sırasıyla 304.216,50 GWh, 304.080,80 GWh ve 305.330,20 GWh'dir (<https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-24-3/elektrikyillik-sektor-raporu>).

⁹ Elektrik piyasasında üretim faaliyetinde bulunabilmek için 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 14. maddesinde lisanssız elektrik üretimine ilişkin düzenleme hariç olmak üzere önce önlisans, daha sonra önlisans süresinde yükümlülüklerin tamamlanması kaydıyla üretim lisansı alınması gerekmektedir.

¹⁰ EPDK tarafından aylık olarak yayımlanan sektör raporu ve yıllık olarak yayımlanan "Elektrik Piyasası Gelişim Raporu"ndan derlenen bu verilerde pazar payları şirket bazında hesaplanmıştır.

¹¹ Elektrik Piyasası Sektör Raporu, Temmuz 2021, EPDK, <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-23-3/elektrikaylik-sektor-raporlar> (Erişim tarihi: 26.10.2021)

¹² 2020 yılı Elektrik Piyasası Gelişim Raporu, EPDK, <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-24-3/elektrikyillik-sektor-raporu> (Erişim tarihi: 26.10.2021)

Akköprü HES'in CEMAR tarafından devralınması halinde ise yatay ve dikey etkilenen pazar bulunmamakta ve dolayısıyla ilgili pazarda bir yoğunlaşma artışı söz konusu olmamaktadır.

- (33) Öte yandan, Tablo 9 incelendiğinde, elektrik üretimi ve satışı pazarında çok sayıda oyuncunun faaliyet gösterdiği görülmektedir. Aynı zamanda elektrik kurulu gücü bakımından pazardaki en yüksek pazar payına sahip oyuncunun yaklaşık %4'lük bir paya sahip olduğu, elektrik üretim/satış pazarında ise en yüksek pazar payına sahip oyuncunun %6,36'lık bir paya sahip olduğu görülmektedir.
- (34) Aynı zamanda, özelleştirme yoluyla HES'leri elinden çıkaracak olan iktisadi devlet teşekkülü EÜAŞ'nin lisanslı ve lisanssız elektrik kurulu gücü bakımından sahip olduğu pazar payı, %22,5; lisanslı ve lisanssız elektrik üretimi bazındaki pazarındaki payı ise yaklaşık %18,25 olarak gerçekleşmektedir¹³.
- (35) Yukarıda açıklandığı üzere Aydem Grubu; İzmir, Manisa, Aydın, Denizli ve Muğla illerinde GTŞ olarak faaliyet göstermektedir. Anılan illerde GTŞ olarak faaliyet gösterdiği için serbest olmayan tüketicilere ve serbest tüketici limitini geçmekle birlikte bağımsız bir tedarikçi seçmemiş tüketicilere elektrik enerjisinin perakende satışını gerçekleştirmektedir. Ayrıca Aydem Grubu ve ENTEK, serbest tüketici limitini geçen ve bu sebeple bağımsız bir tedarikçi seçme hakkına sahip olan müşterilere bağımsız tedarik şirketi sıfatıyla elektrik enerjisinin perakende satışını gerçekleştirmektedirler. Son olarak Aydem Grubu ve ENTEK elektrik enerjisinin toptan satışı pazarında da faaliyet göstermektedirler. Elektrik üretimi ve satışı pazarı ile elektrik enerjisinin perakende satışı ve elektrik enerjisinin toptan satışı pazarları arasındaki dikey ilişki nedeniyle özelleştirme işleminin bu pazarlar bakımından da incelenmesi önem arz etmektedir.
- (36) Aydem Grubu 2018, 2019 ve 2020 yıllarında sırasıyla (.....) GWh, (.....) GWh ve (.....) GWh elektrik enerjisinin toptan satışını yapmıştır. ENTEK ise 2018, 2019 ve 2020 yıllarında sırasıyla (.....) GWh, (.....) GWh ve (.....) GWh elektrik enerjisinin toptan satışını gerçekleştirmiştir. Elektrik enerjisinin toptan satışı pazarının toplam hacmi olarak Türkiye'de 2018, 2019 ve 2020 yıllarında üretilen sırasıyla 304.216,50 GWh, 304.080,80 GWh ve 305.330,20 GWh elektrik üretiminin bir gösterge olarak kabul edilebileceği değerlendirilmektedir. Aydem Grubu ve ENTEK'in elektrik enerjisinin toptan satışı pazarındaki tahmini pazar paylarına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

Tablo 10- Aydem Grubu ve ENTEK'in Elektrik Enerjisinin Toptan Satışı Pazarında 2018, 2019 ve 2020 Yılı Tahmini Pazar Payları¹⁴ (%)

TEŞEBBÜS	2018 Yılı Elektrik Enerjisinin Toptan Satışı Pazar Payı	2019 Yılı Elektrik Enerjisinin Toptan Satışı Pazar Payı	2020 Yılı Elektrik Enerjisinin Toptan Satışı Pazar Payı
Aydem Grubu	(.....)	(.....)	(.....)
ENTEK	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formları

¹³ EÜAŞ 2020 Yılı Raporu, <https://www.euas.gov.tr/tr-TR/yillik-raporlar>, (Erişim tarihi: 26.10.2021)

¹⁴ EPDK tarafından yıllık olarak yayımlanan "Elektrik Piyasası Gelişim Raporu" uyarınca 2018, 2019 ve 2020 yılında Türkiye'deki tüm tüketiciler sırasıyla 233.610,00 GWh, 229.597,91 GWh ve 233.436,61 GWh elektrik enerjisi tüketimi gerçekleştirmiştir (<https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-24-3/elektrikyillik-sektor-raporu>) Söz konusu tüketim miktarları faturalanan tüketime ilişkin olup fiili tüketim miktarı 2018, 2019 ve 2020 yıllarında sırasıyla 302.772,30 GWh, 301.982,70 GWh ve 304.394,9 GWh olarak gerçekleşmiştir.

- (37) Aydem Grubu ve ENTEK'in 2020 yılında elektrik enerjisinin toptan satışı pazarındaki tahmini pazar paylarının sırasıyla %(.....) ve %(.....) civarında gerçekleştiği ve dolayısıyla söz konusu pazardaki paylarının oldukça düşük kaldığı görülmektedir. Öte yandan, elektrik enerjisinin toptan satışı pazarında Cengiz Holding A.Ş., Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş., İskenderun Enerji Üretim ve Ticaret A.Ş., Akxa Elektrik Satış A.Ş., Enerjisa Elektrik Enerjisi Toptan Satış A.Ş. gibi şirketlerin faaliyet gösterdiği görülmektedir.
- (38) Aydem Grubu ve ENTEK'in elektrik enerjisinin perakende satışında sahip oldukları paylara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 11- Aydem Grubu ve ENTEK'in Elektrik Enerjisinin Perakende Satışında 2018, 2019 ve 2020 Yılı Payları¹⁵ (%)

TEŞEBBÜS	2018 Yılı Elektrik Enerjisinin Perakende Satış Pazar Payı	2019 Yılı Elektrik Enerjisinin Perakende Satış Pazar Payı	2020 Yılı Elektrik Enerjisinin Perakende Satış Pazar Payı
Aydem Grubu	(.....)	(.....)	(.....)
ENTEK	(.....)	(.....)	(.....)

Kaynak: Bildirim Formları

- (39) 2020 yılında Aydem Grubu ve ENTEK'in elektrik enerjisinin perakende satışında elde etmiş oldukları pazar payları, yaklaşık olarak sırasıyla %(.....) ve %(.....)'tir. Diğer taraftan pazarda faaliyet gösteren çok sayıda rakip teşebbüs bulunmaktadır. Nitekim 2020 yılı itibarıyla elektrik enerjisinin perakende satışı pazarında satış miktarı bazında; CK Boğaziçi Elektrik Perakende Satış A.Ş. %(.....), Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş. %(.....), Dicle Elektrik Perakende Satış A.Ş. %(.....), Limak Uludağ Elektrik Perakende Satış A.Ş. %(.....) pazar payına sahiptir¹⁶. Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin içinde bulunduğu Enerjisa ekonomik bütünlüğünün, elektrik enerjisinin perakende satış pazarında satış miktarı bazında 2020 yılına ait pazar payı %(.....), CK Boğaziçi Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin içerisinde bulunduğu Cengiz Holding A.Ş. ekonomik bütünlüğünün anılan pazarda 2020 yılına ait pazar payı ise %(.....)'tür.
- (40) Rekabet hukukunda birleşme ve devralma yoluyla dikey nitelikli ilişkilerin kurulmasının ilgili pazarlarda rekabet üzerinde, çifte tekeli fiyatlandırmanın ortadan kaldırılması, pazarın belirli bir seviyesinde hizmet kalitesinin ya da inovasyonun artması, ürün satış ve dağıtım süreçlerindeki işlem maliyetlerinin azaltılması gibi birtakım müspet etkilerinin olduğu kabul edilmektedir. Öte yandan yatay olmayan birleşmenin mevcut ve potansiyel rakiplerin tedarik kaynaklarına ya da pazarlara erişiminin güçleştirilmesi

¹⁵ EPDK tarafından yıllık olarak yayımlanan "Elektrik Piyasası Gelişim Raporu" uyarınca 2018, 2019 ve 2020 yılında Türkiye'deki tüm tüketiciler sırasıyla 233.610,00 GWh, 229.597,91 GWh ve 233.436,61 GWh elektrik enerjisi tüketimi gerçekleştirmiştir (<https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-24-3/elektrikyillik-sektor-raporu>) Söz konusu tüketim miktarları faturalanan tüketime ilişkin olup fiili tüketim miktarı 2018, 2019 ve 2020 yıllarında sırasıyla 302.772,30 GWh, 301.982,70 GWh ve 304.394,9 GWh olarak gerçekleşmiştir.

¹⁶ "EPDK tarafından hesaplanan pazar payları içerisinde hem serbest tüketicilere yapılan satışlar hem de serbest olmayan tüketicilere (abone) yapılan satışlar yer almaktadır. Rakip olarak anılan teşebbüslerin yalnızca serbest tüketicilere yapmış olduğu satışları gösterir ayrıştırmış bir veri bulunmamaktadır. Ayrıca ilgili raporda yer aldığı üzere 2020 yılında serbest tüketicilere yapılan satışların % 46,4'ü görevli tedarik şirketlerince yapılmıştır." 2020 yılı Elektrik Piyasası Gelişim Raporu, EPDK, <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-24-3/elektrikyillik-sektor-raporu> (erişim tarihi:26.10.2021).

veya engellenmesi ve bu yolla söz konusu rakiplerin rekabet edebilme imkânının ve/veya güdüsünün azaltılmasına (pazar kapama) yol açabileceği durumlar (tek taraflı etkiler) oluşabilmektedir. Pazar kapama durumu girdi ve müşteri kısıtlaması olarak iki grupta incelenmektedir. Girdi kısıtlaması, devralma sonrasında birleşik teşebbüsün, alt pazardaki rakiplerin ihtiyacı olan önemli girdilere erişimini kısıtlamasını ve bu yolla alt pazardaki rakiplerin maliyetlerini artırmasını; müşteri kısıtlaması da devralma sonrasında birleşik teşebbüsün, üst pazardaki rakiplerin yeterli müşteri tabanına erişimini kısıtlamasını ifade etmektedir.

- (41) Dosya konusu işlem bakımında “*elektrik üretimi ve satışı*” pazarı ile “*elektrik enerjisinin perakende satışı*” ve “*elektrik enerjisinin toptan satışı*” pazarları arasında dikey örtüşme bulunmaktadır. Yukarıda ifade edildiği üzere söz konusu pazarlarda faaliyet gösteren görece yüksek pazar payına sahip çok sayıda teşebbüs bulunmaktadır. Bu sebeple, ENTEK ve Aydem Grubu tarafından kontrol edilen pazar paylarının nispeten düşük seviyede olduğu, dikey örtüşmenin söz konusu olduğu pazarlarda, pazar gücü yüksek çok sayıda teşebbüsün varlığı, Akköprü HES’in devralınması ile elde edilecek pazar payının düşük seviyede kalması gözetildiğinde, bildirim konusu işlemin elektrik enerjisinin üretimi ve satışı ile elektrik enerjisinin perakende satışı pazarlarında müşteri veya girdi kısıtlamasına yol açmayacağı değerlendirilmektedir.
- (42) Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, anılan teklif sahiplerinin her biri bakımından gerçekleştirilecek devralma işleminin 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi kapsamında pazardaki etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğurmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

(43) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;

- 1- Elektrik Üretim A.Ş.'ye ait Akköprü Hidroelektrik Santrali ve bu santral tarafından kullanılan taşınmazların "İşletme Hakkının Verilmesi" yöntemi ile özelleştirilmesine ilişkin olarak teklif sahipleri Aydem Yenilenebilir Enerji A.Ş., Cemar Madencilik San. ve Tic. Ltd. Şti., Entek Elektrik Üretimi A.Ş.'nin her biri açısından gerçekleştirilecek devralma işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi olduğuna ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/3 sayılı "Özelleştirme Yoluyla Devralmaların Hukuki Geçerlilik Kazanabilmeleri İçin Rekabet Kurumuna Yapılacak Ön Bildirimlerde ve İzin Başvurularında Takip Edilecek Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ" uyarınca izne tabi olduğuna,
- 2- Bununla birlikte bildirim kapsamındaki herhangi bir teklif sahibi tarafından yapılacak devralma işleminin; 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere, ülkenin bütünü yahut bir kısmında ilgili pazarda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuran bir işlem niteliği taşımadığına ve işleme her üç teklif sahibi açısından izin verilmesinde sakınca olmadığına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.